

Predmet mesiaca - Marec

Ženské kožené čižmy

Nosenie čižiem má u nás dlhú tradíciu. Čižmy sa k nám dostali v čase tureckých nájazdov v 15.- 16. storočí. Pôvodne ich nosili tureckí jazdci, od ktorých ich prevzala šľachta a uhorské vojsko.

Postupne sa rozšírili medzi nižšie vrstvy obyvateľstva.

V 19. storočí patrili čižmy hlavne medzi sviatočný a zároveň najdrahší druh obuvi. Dávali sa ušiť na mieru, preto sa zvykli dostávať až v dospelosti. Prípadne si ich kúpili mladenci alebo dievčatá až keď si na ne zarobili. Zároveň boli súčasťou svadobného odevu a patrili k výbave ženicha a nevesty. Jeden páár čižiem bol často na celý život a niekedy sa dedil. V niektorých prípadoch, aby si ľudia čižmy nezničili obúvali si ich až pred príchodom do kostola, mesta alebo na jarmok. V zimných mesiacoch si do nich dávali slamu a nohy si omotávali onucami z handier, aby im bolo teplo.

Výrobe čižiem sa venovali čižmári, výnimkočne aj obuvníci. Mužské boli vyrobené z čiernej hrubšej hovädzej, tel'acej alebo konskej kože. Ženské boli z jemnejšej kože a mali vyšší opätko (3-4 cm). Za najsviatočnejšie môžeme považovať čierne dvojšvové vyrobené z hovädzej kože s tvrdými sárami, siahajúce až pod kolená na nízkom opätku. Na začiatku 20. storočia dochádza postupne k zániku ručne robených čižiem u čižmárov a nahradza ich továrenská výroba.

